

Česká republika
USNESENÍ
Ústavního soudu

Ústavní soud rozhodl v plénu složeném z předsedy Pavla Rychetského a soudců Stanislava Balíka, Ludvíka Davida, Jaroslava Fenyka, Jana Filipa, Vlasty Formánkové, Ivany Janů, Jiřího Nykodýma, Vladimíra Sládečka, Kateřiny Šimáčkové a Michaely Židlické o ústavní stížnosti **P. S.**, zastoupeného Mgr. Janem Matesem, LL.M., advokátem se sídlem v Praze, Kladenská 413/37, proti postupu Poslanecké sněmovny Parlamentu při jednání o důvěře vládě, spojené s návrhem na vydání předběžného opatření a návrhem na projednání věci mimo pořadí, takto:

Ústavní stížnost se o d m í t á .

Odůvodnění:

1. Ústavní stížností, podanou 19. srpna 2013, se stěžovatel domáhá vyslovení, že „hlasování o důvěře vládě neproběhlo v souladu s Ústavou České republiky, Listinou základních práv a svobod a se zákonem o jednacím řádu Poslanecké sněmovny“. Dále se domáhá, aby bylo Poslanecké sněmovně Parlamentu uloženo „prostřednictvím předsedkyně“ svolat řádně schůzi k žádosti vlády o vyslovení důvěry, tuto žádost projednat a o této žádosti hlasovat. Tvrdí, že při jednání o důvěře vládě dne 7. srpna 2013 bylo postupováno v rozporu s Ústavou České republiky (dále jen „Ústava“), Listinou základních práv a svobod (dále jen „Listina“) a se zákonem č. 90/1995 Sb., o jednacím řádu Poslanecké sněmovny, ve znění pozdějších předpisů. Byla porušena jeho základní práva garantovaná v čl. 17 odst. 1 a čl. 22 Listiny.

2. V ústavní stížnosti konkrétně namítá, že předsedkyně Poslanecké sněmovny Parlamentu České republiky (dále jen „Poslanecká sněmovna Parlamentu“) o konání 57. schůze nevyrozuměla poslance pět dnů předem a rovněž o žádosti vlády o vyslovení důvěry vůbec nevyrozuměla poslanecké kluby a výbory. Tím popřela princip veřejnosti, jak jej definoval Ústavní soud v nálezu sp. zn. Pl. ÚS 77/06 (N 30/44 SbNU 349; bod 55), a princip pluralismu, definovaný v nálezu sp. zn. Pl. ÚS 30/98 (N 137/16 SbNU 27). Za omezení práva na svobodu projevu a na informace tedy považuje již upření realizace svobody projevu v rámci diskuse o žádosti vlády o vyslovení důvěry v rámci klubu a ve výborech, kterými je členem.

3. S ohledem na toto porušení § 51 odst. 6 a § 85 odst. 1 zákona č. 90/1995 Sb. vnesl stěžovatel námitku. Námitka byla odmítnuta, i když stenozáznam jednání Poslanecké sněmovny Parlamentu je v tomto bodu nejasný. Stenozáznam v tomto bodě neodkazuje na protokoly o hlasování – není z něj zcela zřejmé, o čem se v případě stěžovatelovy námitky hlasovalo. Proto je možné se pouze domnívat, že výsledky hlasování se týkají jeho námitky. Hlasování provázely zmatky. Předsedající Zaorálek tvrdil, že námitka je nemístná, protože se daná ustanovení na danou záležitost nevztahují. Nefungovalo

hlasovací zařízení a skrutátoři opakovaně nebyli schopni dospět k výsledku hlasování, který by odpovídal hlasování přítomných poslanců v sále. V jednacím sále se nacházely neoprávněné osoby. Stěžovatel si konkrétně všiml přítomnosti Martina Kuby, který není poslancem, což je v rozporu s § 52 zákona č. 90/1995 Sb. Někteří poslanci neseseděli na svých místech. Konečně informace o hlasování na webových stránkách sněmovny uvádí, že dílčí návrh na odročení schůze byl přijat. Stěžovatel vznášel námitku proti výsledku hlasování, když počet hlasů spočítaných skrutátory neodpovídal počtu hlasů přítomných poslanců, avšak předsedající o této námitce stěžovatele v rozporu s § 76 odst. 5 zákona č. 90/1995 Sb. a čl. 5 a 9 Ústavy hlasovat nenechal. To, že předsedající neumožnil hlasovat o námitce stěžovatele, chápe jako zásah do svých individuálních politických práv. Zejména do svobody projevu, neboť i hlasování v Poslanecké sněmovně Parlamentu je formou projevu.

4. Dále stěžovatel navrhuje, aby bylo vydáno předběžné opatření, kterým by bylo prezidentu republiky do doby rozhodnutí o ústavní stížnosti uloženo, aby nejmenoval předsedu vlády a další členy vlády, a nereagoval ani na jiné podněty vzešlé z Poslanecké sněmovny Parlamentu. To odůvodňuje tím, že není zřejmé, zda hlasování o důvěře vládě proběhlo v souladu se zákonem č. 90/1995 Sb., Ústavou a Listinou. Proto je podle něj namístě, aby prezident republiky nejmenoval žádnou další vládu do doby, než bude rozhodnuto o této ústavní stížnosti. Jinak by mohla vzniknout situace, kdy budou jmenovány dvě vlády.

5. Konečně stěžovatel „vzhledem k naléhavosti situace a hrozící ústavní krizi“ navrhuje, aby byla ústavní stížnost projednána přednostně mimo pořadí.

6. V souladu s § 11 odst. 2 písm. k) zákona č. 182/1993 Sb., o Ústavním soudu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon“), ve spojení s čl. 1 odst. 1 písm. e) rozhodnutí pléna Ústavního soudu o aťahování působnosti č. j. Org. 49/12 ze dne 30. října 2012, je rozhodování o této ústavní stížnosti vyhrazeno plénu Ústavního soudu, neboť účastníkem řízení je Poslanecká sněmovna Parlamentu, resp. její předsedkyně.

7. Ústavní soud v minulosti vyložil, že státní moc je rozčleněna a vykonávána ve vzájemně oddělených oblastech jako moc zákonodárná, výkonná a soudní; jejich vzájemná ingerence je ústavně přípustná toliko tehdy a tam, kde to ústavní pořádek republiky a především samotná Ústava výslovně připouští. Z tohoto základního ústavního principu také vychází taxativně stanovená pravomoc ingerence do zákonodárné moci. Přezkum postupu při jednání o důvěře vládě se v pravomoci Ústavního soudu nenachází. Vzhledem k tomu, že jde o Ústavou taxativně určenou pravomoc, nelze ani nejširším výkladem vztáhnout pravomoc Ústavního soudu v dané oblasti, která jako taková je zcela a výlučně svěřena moci zákonodárné [srov. usnesení sp. zn. III. ÚS 36/98 ze dne 21. října 1998, U 60/12 SbNU 481; sp. zn. II. ÚS 21/02 ze dne 25. ledna 2002, U 3/25 SbNU 353; sp. zn. Pl. ÚS 23/12 ze dne 9. října 2012; aj.]. Autonomie moci zákonodárné v dané oblasti je logickým reflexem skutečnosti, že v případě dané procedury je zřejmá vůle a prosazení zájmu většiny, resp. parlamentní komory jako celku nad vůlí a zájmy konkrétního poslance, jak bude rovněž vyloženo dále. S ohledem na to není Ústavní soud kompetentní k rozhodnutí o návrhu stěžovatele.

8. Jako *obiter dictum* Ústavní soud dodává, že nemá důvod se odchylovat od svého ustáleného názoru na právo poslanců či senátorů prezentovat své stanovisko na parlamentní půdě předtím, než se o návrhu hlasováním rozhodne. Tedy, že toto právo

nelze interpretovat toliko jako jejich subjektivní právo, jehož účel je dán sám o sobě, protože význam parlamentní diskuse nespočívá v neomezené realizaci práva každého jednotlivého poslance či senátora vyjádřit se v ní (srov. nález sp. zn. Pl. ÚS 1/12 ze dne 27. listopadu 2012; aj.).

9. Tomu v daném případě konkrétně odpovídá i parlamentní procedura rozhodování o návrhu poslance na odročení jednání v případě, že nebyl vyrozuměn o svolání schůze nejméně pět dnů předem, zakotvená v § 51 odst. 6 zákona č. 90/1995 Sb. I z této procedury je zřejmá převaha vůle a zájmu parlamentní komory jako celku, nad tímto dílčím zájmem jednoho z jejích členů. Formálně vzato je tedy právo poslance na včasné vyrozumění o schůzi vyčerpáno jeho sdělením na schůzi, že toto právo bylo porušeno a že žádá o odročení schůze. Materiálně je ovšem nutno přihlížet i k tomu, zda právo poslance prezentovat své stanovisko nebylo tímto či jiným postupem parlamentní komory či jejích funkcionářů fakticky vyloučeno, resp. zda nebyla vyloučena sama parlamentní diskuse. Tak tomu však v daném případě nebylo. Ze stenozáznamu 57. schůze Poslanecké sněmovny Parlamentu, konané dne 7. srpna 2013, vyplývá, že se stěžovatel kromě diskuse nad procedurálními otázkami spojenými s jednáním o důvěře vládě zapojil i do rozpravy. Konkrétně faktickou poznámkou, a poté i vlastním příspěvkem do rozpravy. Konečně se stěžovatel zúčastnil i vlastního hlasování č. 11 o důvěře vládě. K zásahu do jeho subjektivní svobody projevu, a to ani jako zásahu do soutěže politických sil, při jednání Poslanecké sněmovny Parlamentu o důvěře vládě dne 7. srpna 2013, v jeho ústavněprávním rozměru tedy nedošlo.

10. Pokud se stěžovatel v ústavní stížnosti zmiňuje o nejasnostech a zmatcích, tak po studiu stenozáznamů a protokolů o hlasování jsou patrné spíše zmatky v argumentaci stěžovatele. Jinak je totiž zcela zřejmé, že Poslanecká sněmovna Parlamentu jednala o dvou procedurálních návrzích stěžovatele. Nejprve bylo hlasováním č. 2 hlasováno o návrhu stěžovatele na odročení schůze o deset dnů z důvodu, že o schůzi nebyl vyrozuměn pět dnů předem. Následně bylo hlasováním č. 3 hlasováno o námitce stěžovatele proti postupu předsedajícího, který shledal jeho návrh na odročení schůze pro nevyrozumění klubů a výborů nehlasovatelným.

11. Argumentuje-li stěžovatel, že předsedající nenechal hlasovat o jeho námitce proti výsledku hlasování, když počet hlasů spočítaných skrutátory neodpovídal počtu hlasů přítomných poslanců, tak tato námitka se netýkala hlasování č. 2 a č. 3, ale až hlasování č. 4. To se přitom týkalo návrhu poslance Marka Bendy, aby parlamentní komora mohla hlasovat i po 14. hodině. Předmětem této námitky stěžovatele pak byla skutečnost, že se jeden z přítomných poslanců nijak nezapojil do hlasování.

12. Konečně v situaci, kdy byla Poslanecká sněmovna Parlamentu rozpuštěna, nelze o ústavní stížnosti a jejím petitu již z toho důvodu rozhodovat, neboť by ani nebylo možné neexistující Poslanecké sněmovně Parlamentu a její předsedkyni ukládat povinnost svolání schůze.

13. Ze shora vyložených důvodů byla tedy ústavní stížnost mimo ústní jednání bez přítomnosti účastníků odmítnuta podle § 43 odst. 1 písm. d) zákona, tedy jako návrh, k jehož projednání není Ústavní soud příslušný. Akcesorický návrh na projednání věci přednostně mimo pořadí byl odmítnutím ústavní stížnosti rovněž odmítnut.

14. Ústavní soud se rovněž zabýval návrhem na vydání předběžného opatření. Protože návrh na vydání předběžného opatření nemůže překročit meze dané vlastním řízením o ústavní stížnosti, v jehož mezích se nachází, byl i tento návrh odmítnut.

Poučení: Proti usnesení Ústavního soudu není odvolání přípustné.

V Brně dne 3. září 2013

Pavel Rychetský v. r.
předseda Ústavního soudu

Za správnost vyhotovení:
Jitka Štíhová